

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 81.

ANULU XXV.

Sibiu 13/25 Octobre 1877.

Telegrafulu Român eșe Duminec'a si Joi'a, la fie-care două septemani cu adausulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., ióra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru anta'ia óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu in 12/24 Octobre.

Asaltulu asupr'a fortificatiuniloru la Plevn'a a inceputu in 20 l. c. Românii au fostu iérasii acei'a, cari au pornitu asaltulu. Precum ne spune „L'Orient“ divisiunea IV, sub coman d'a colonelului Angheliescu a atacatu retransiamentele redutei turcesci (cârei'a?) si au luatú unele fortificári. Inse au datu in lini'a a dóu'a de nóue retransiamente si a fostu către séra silita a se retrage. Perderile româniloru aru fi fostu 50 morti si 207 ránniti. „Romanulu“ din 21 l. c. comu nica, ca românii aru fi atacatu in 19 retransiamentele redutei Bucov'a si le-au luatú la asaltulu primu; séra au intreprinsu unu asaltu asupr'a redutei insusi, au ocupatu intáiu lu si alu doilea parapetu, in urma au trebuitu sa se retraga, fiindca puterile inamicului erau prea mari. Retragerea s'a facutu in buna ordine. — Cuartirulu generalu rusescu publica totu despre acestu evenimentu urmátorea depesia oficiala: „Gorni Studen, 21 Octobre. Detailurile despre lupta pentru redut'a dela Plevn'a se comunica in urmatoriu chipu: In 19 l. c. dupa amédi 4 batalióne române au trebuitu sa sisteze ataculu asupr'a a patrei paralele a redutei si sa se retraga, din caus'a cumplitului focu de pusci; séra a IV divisiune romána a rennoitu ataculu, trei bataliuni române au saritu in retransiamente, au remasu acolo preste o óra si s'au incercatu, dar' in zadaru a luá redut'a; de aceea scirea, ca redut'a aru fi luata. In sfersitu românii s'au retrasu; ei au perdutu la acésta intreprindere 2 oficieri si 200 soldati morti, 20 oficieri si 707 soldati ranniti. Reservele turcesci au statu sub foculu bateriiloru române, prin urmare si inamiculu trebuie sa aiba mari perderi.“ — Precum se vede din aceste sciri ataculu româniloru, a fostu, de-si esecutatu cu bravura cá totu-déun'a, dar' fára succesu si sângerosu.

Suleiman-pasi'a s'a retrasu cu armat'a sea la Rasgrad, si a ocupatu precum se exprima telegramele turcesci „positiunile de iérna!“

In Asi'a trupele rusesci persecuta din resputeri armat'a batuta si imprascianta a lui Muktar-pasi'a. Precum anuntia „Daily News“ generalulu Heimmann merge spre Erzerum. Cars este incongiuratu, si s'au inceputu parlamentari pentru predarea fortaretiei. Cuartierulu generalu rusescu este in Vezunköi. Generalulu Lazareff si-a indreptatu marsiulu către Ismail-pasi'a, cari ocupa o positiune izolata, 14 óre de Cars.

Plevn'a.

Dela 6 Octobre incóce privirile lunei iérasii suntú indreptate asupr'a Plevnei. Telegramele ce curgu dela diu'a de 6 Octobre incóce ne spunu ca românii au luatú redut'a cea mare ce le stá in fatia ocupata de turci; totu acele telegrame ne spunu ca in diu'a urmátóre séra românii fura scosi din reduta. Detaiuri lipsescu, dicu telegramele. Voru sósi póte astadi si detaiurile, si credemu ca voru confirmá presupunerea ca luptele din 6 si 7 Octobre sântu preambululu unei lupte decisive.

Pentru cá sa aiba cetitorii nostri o idea despre situatiunea dela Plevn'a dámu astadi o descriere, lángra carea adaugemu si o schitia topografica, in carea se potú vedea in parte si positiunile trupeloru de amendóue părtilé din sectiunea acést'a a teatrului de resbelu. Dicemu in parte pentruca in schitia vedemu mai numai situatiunea si lucrárile româniloru.

Lucrárile de asediu asupr'a Plevnei suntú indreptate de către resaritu si média-di, pe cându in dosulu Plevnei respective a intarituriloru dela Plevn'a suntú numai masse de cavaleria si de unele batalióne de venatori, cari au problem'a de a taiá retragerea lui Osman spre Orhanía-Sofi'a si comunicatiunea lui Osman cu aceste orasie.

Lucrárile de asediu si-au radimulu in redut'a Griviti'a spre nord-vestu dela satulu de acela-si nume, care reduta fu luata de románi in diu'a dela 30 Augustu.

In fati'a acestei redute spre nordu stá alta reduta mai mare, care se afla inca in mânilé turciloru si pe care acesti'a o numescu „Osman“, pe cându românii au botezat'ó „Plevniz'a“. Departarea redutei Plevniti'a de redut'a româniloru Griviti'a face 300 metri (cam 150 stângini). Redut'a ocupata de turci impedece inaintarea trupeloru române-rusesci spre Plevn'a si de aceea trebuie luata si apoi a procede la redutele, cari suntú in nemijlocita apropiare de orasiu.

Lucrárile româniloru dela redut'a Griviti'a suntú numeróse traverse, prin care se scutescu aparatori redutei de focurile curbe dela Plevn'a si Plevniti'a; mai departe drumuri acoperite cu frontulu spre Plevniti'a, cari prelungescu si inmultiescu lini'a de focu a româno-rusiloru.

Spre a completá acésta descriere lasámu sa vorbésca despre obiectulu acest'a corespondentulu dela „N. W. Tagblatt“, carele a percursu intaritu-

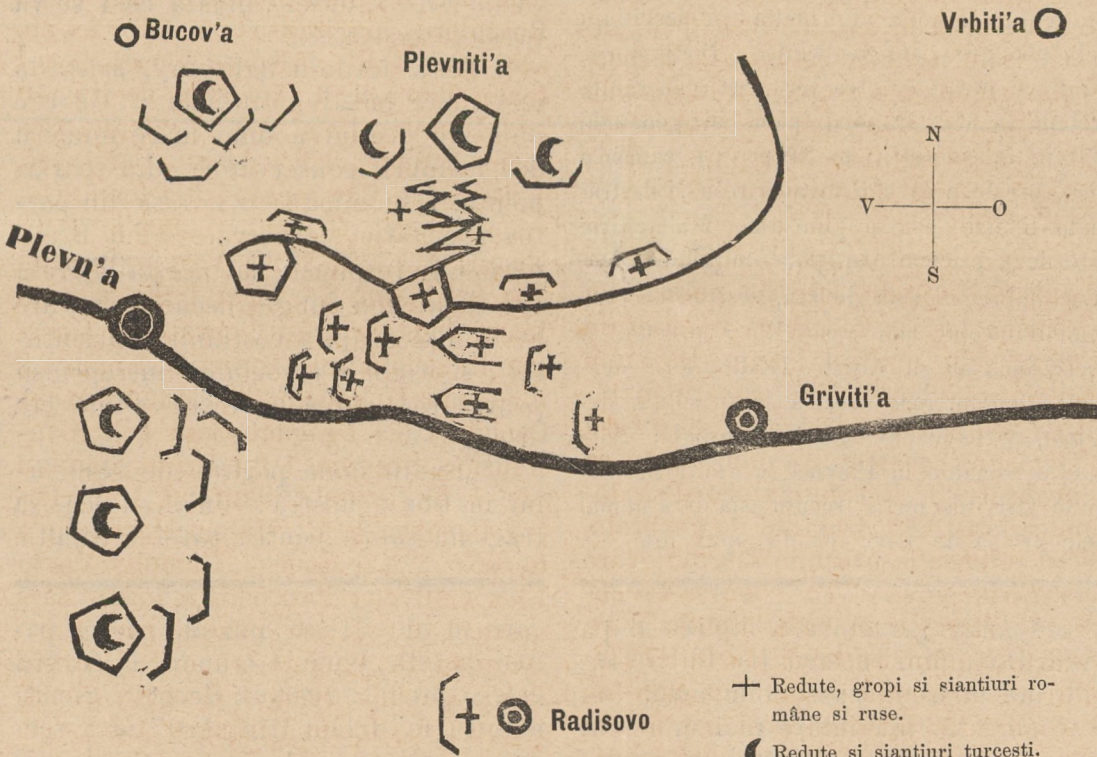
tunuriloru române si rusesci trimise pe deasupr'a capului meu contr'a turciloru.

Adjungându la reduta, me daduii josu de pre calu si 'lu duseiu in securántia intr'unulu din drumurile acoperite, dupe acést'a incepuí visitarea. Redut'a insasi este in orice casu o intarire pasagera formidabila, are cinci laturi si fie care lature de câte 70 metri. Iaru in intru, prin numerósele traverse, este transformata intr'unu adeveratu labyrinthu. Tunuri de câmpu, parte din garnisona stau gat'a de atacu, pe cându restulu soldatiloru stau prin prejuru, dormiau séu vorbeau séu consumau modestulu lorú prándiu. Sub pamântulu própétu sapatu, ei ingropasera pe cei caduti si morti in reduta. Din reduta merseiu in gropile de aperare dela arip'a stángra. Dorobantii din alu 7-lea regimentu, omu lángra omu, stau gat'a de atacu pe la distantiele dintre gabióne, altii se nitau prin gaurile facute in malurile gropiloru. Arip'a stángra da intr'unu micu bastonu cu tunuri. Fára ómeni speciali pentru intariri, n'aru putea cine-va sa mai iasa din acestu haosu de lucrari fórté sistematice. Aci o grópa de aperare da intr'unu drumu acoperitu, dincolo iérasii unu siantiu da intr'o grópa de aperare, séu celu mai micu delusioru de infanterie da intr'o positiune de artilerie regulata, dupa cum trebinti'a momentana a cerutu. Astu feliu percurseiu eu, condusu in parte de majorulu românú Cratunescu, comandantulu redutei, tóte intaririle din afara, gropile de aperare dela arip'a drépta, cele patru paralele, ambele lucrári de apropiere care au variatiunile in zig-zag numai de 10 pasi si care se apropie pána la 30 metri de reduta turcesca Plevniti'a, dupa cum o numescu românii.

Lucrarile de pamântu, pe care le-amu vediutu aci in detaliu, nu potú sa le numescu de cátu colosale, avendu in vedere scurtulu timpu, in care au fostu facute. Dorobantii, infanteri'a, venatorii stau parte gat'a de atacu pe la gaurile lorú, parte lucráu sub conducerea saperiloru cu lopeti si cu sape pentru a adánci siantiurile, a inaltia parapetele si a impinge mai departe lucrurile de apropiere. Intr'un'a din paralele intálnii si o companie rusésca. Cotu la cotu, atátu românulu cátu si rusulu, pándeau cu ochii tinta cá sa trimita glontiulu lorú intr'unulu din fesurile turcesci care s'aru diari din redut'a Plevniti'a. Unele glóntie resbelú si prin siantiuri. Cea mai mare parte din ele insa treceau pe deasupr'a capului nostru si isbéu in cabione, facendu sa se inaltie prafulu. Numai cu o mare bagare de séma putea cine-va sa-si arunce privirile asupr'a redutei turcesci, si acést'a numai prin gaurile dintre gabióne, si aci chiaru pentru scurtu timpu. Dupa cátu se vede redut'a Plevniti'a este multu mai tare de cátu aceea care a fostu luata. Afara de acestea, turcii lucrédia di si nópte la completarea ei.

Spre o mai buna intielegere a descrierei de mai susu mai adaugemu esplicárele urmátóre:

Redut'a este o intaritura de pamentu de sine statátore inchisa de tóte părtilé si servescu mai cu séma pentru positiuni de tunuri. De aceste vedemu pe schitia dóue insemnate cu cruce, ocupate de trupele române si ruse; cele-lalte insemnate cu semilun'a suntú ocupate de turci. Transiele in form'a scóbeloru suntú pentru inlesnirea de a se apropiá trupele scutite de intariturile inimice. Cele mai insemnate din transieuri suntú asiá numitele paralele care se nisuescu a imbratisiá positiunea atacata. Paralelele mai servescu si de deposite de arme

rile sub conducerea majorului Craciunescu, comandantulu redutei.

Elu dice:

Patru paralele ducú pána la 100 metri, si dela a patr'a paralela dóue lucrári de apropiere ducú chiaru pána la 30 de metri aprópe de primulu unghiú alu intaririi turcesci. Se lucréza di si nópte. In tocmái cá si albinele, românii sapa mereu inainte; altii impletescu cosiuri, le tárescu alaturea cu densii si le umplu cu pamentu pentru inaltiare parapeteloru. Inca o di si o nópte de lucru, si siantiurile române voru trebui sa dea in gropile redutei impresurate. Dupa acést'a tocmái voru avé tunurile si mortierile sa dica ultimulu lorú cuventu. In cele din urma ea va puté sa fia atacata cu asaltu. In ori ce casu insa, este trebuintia de mai multe septamáni pentru a se luá cu modulu acest'a o singura intarire numai. Redut'a Plevniti'a este atacata in acestu chipu nu numai despre sudu ei si despre nordu-ostu. Cu tóte acestea nu se póte atacá fia-care intarire din dóue puncte diterite si in modu concentricu. Rusii dela arip'a stángra a positiunei Plevn'a inaintéza egalu cu românii dela arip'a drépta. Chiaru déca s'aru calculá cu mai multe atacuri in aceeasi directiune, totusi luarea mai multoru intariri turcesci la Plevn'a pretinde tpmu indelungatu. Numai in frontulu despre ostulu Plevnei suntú inca 5 redute de luatú.

Dupa acésta schitiare in trecatu aru trebui cine-va sa-si póta face o idee destulu de esacta asupr'a naturei lupteloru actuale dela Plevn'a. Scutindu me de tóte expresiunile militaresci ve rogu sa-mi permiteti completarea apreciatuneloru melé individuale.

Dupa multe formalitati totu atátu de lungi cátu si grele, d'abiá putui sa me strecoru astadi la 8 óre diminéti'a calare in Vrbiti'a si de aci sa me ducú la Plevn'a. Dupa o óra ajunsei pe platoulú inaltimei Vrbiti'a, ducendu-me printro vale care merge spre Plevn'a. Nenumerate gropi de aperare de tóte dimensiunile, pentru unu singuru tiralioru, siantiuri pentru transporturi si pentru inaintarea a companii intregi, acopere coborisiurile si verfurile inaltimiloru. O jumetate de óra inainte de Griviti'a se vede o linia de parapete pentru baterii si trei redute. Cea mai susu din aceste redute, este aceea care a fostu luata dela turci. Eu me dusei negresitu spre acést'a. Intocmai cá si bóbele de grindina stau imprasciate pe pamenturi verfurile de bombe turcesci, ghiulele mitralieseloru, bucáti de srapnele si de granade, fasii de uniforme si piese de armamentu. Unele din glóntiele turcesci care erau indreptate contr'a siantiuriloru, au trecutú negresitu preste tient'a lorú, cáci le audii susu multu pe deasupr'a mea. De alta parte tunau lángra mine si la spatele mele bombele

